

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 105/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. T. Č., K., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Advokát P., s. r. o., K., konajúcou prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. J. P., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 35 ods. 3, čl. 36 písm. a) a b), čl. 39 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského stavebného úradu v K. a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. T. Č. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. marca 2011 doručená sťažnosť Ing. T. Č., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Advokát P., s. r. o., K., konajúcou prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. J. P., ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 35 ods. 3, čl. 36 písm. a)

a b), čl. 39 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského stavebného úradu v K. (ďalej len „krajský stavebný úrad“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 17. marca 2004 podal Okresnému súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) žalobu o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru, o neplatnosť skončenia štátnozamestnaneckého pomeru a určenie, že štátnozamestnanecký pomer ďalej trvá, proti žalovaným: 1. Mestskej časti ..., 2. krajskému stavebnému úradu a 3. Krajskému úradu v K.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 22 C 46/04 z 19. júla 2005 vylúčil konanie o náhradu príspevku na stravovanie, náhradu platu a náhradu za nevyčerpanú dovolenku sťažovateľa na samostatné konanie vedené pod sp. zn. 22 C 115/2007.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 22 C 46/04 zo 6. decembra 2006 (ďalej len „rozsudok zo 6. decembra 2006“) určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru, ktorým Mestská časť... skončila pracovný pomer so sťažovateľom, je neplatné, a súčasne určil, že štátnozamestnanecký pomer sťažovateľa ku krajskému stavebnému úradu trvá. Žalobu proti Krajskému úradu v K. zamietol.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 2 Co 37/2007 z 28. mája 2007 potvrdil rozsudok okresného súdu zo 6. decembra 2006.

Sťažovateľ sa listami z 8. januára 2008 a 30. januára 2008 adresovanými krajskému stavebnému úradu a Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) domáhal vyplatenia náhrady platu za obdobie od 17. februára 2004 do 28. júla 2007 v súlade s právoplatne vysloveným výrokom všeobecných súdov o trvaní jeho štátnozamestnaneckého pomeru. So sťažnosťou na postup ministerstva sa 30. januára 2008 obrátil aj na Úrad vlády Slovenskej republiky. Z dôvodu, že všetky dožiadania sťažovateľa boli podľa jeho tvrdenia bezvýsledné, podal Okresnej prokuratúre Košice I oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu nevyplatenia platu.

O nároku na náhradu platu, príspevku na stravovanie a náhradu platu za dovolenku rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 22 C 115/2007 z 21. júla 2009 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 21. júla 2009“) tak, že krajskému stavebnému úradu uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 24 550,23 € s príslušenstvom. Krajský súd po odvolaní podanom krajským stavebným úradom rozsudkom sp. zn. 1 Co 205/2009 z 2. decembra 2010 zmenil rozsudok okresného súdu z 21. júla 2009 tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľovi sumu 21 803,38 € a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 21. januára 2011.

Na základe uvedeného sa sťažovateľ domnieva, že konaním krajského stavebného úradu *„bolo porušené jeho právo na ochranu proti diskriminácii v zamestnaní, ktoré patrí medzi základné ústavné práva zamestnanca“*.

Sťažovateľ je súčasne presvedčený, že postupom krajského stavebného úradu bola porušená aj zásada rovnakého zaobchádzania, pretože mu v období od 17. februára 2004 do 29. júla 2007 nebola pridelená práca tak ako ostatným zamestnancom a nebol mu priznaný a vyplácaný plat, ktorý mu prináležal.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež uviedol, že si nemohol uplatniť ani nárok na priznanie predčasného starobného dôchodku, ktorý mu vznikol v auguste 2010, keďže *„nevedel a ani nemohol preukázať výšku svojich príjmov za roky 2004 až 2007“*.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že postupom krajského stavebného úradu boli porušené jeho základné práva, *„a to právo na prácu, právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky, ktorého súčasťou je aj právo na odmenu, právo na ochranu proti diskriminácii v zamestnaní a právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života“*.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že základné práva sťažovateľa podľa čl. 35 ods. 3, čl. 36 písm. a) a b), čl. 39 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy boli postupom

a konaním krajského stavebného úradu porušené, zakázal krajskému stavebnému úradu pokračovať v porušovaní jeho označených základných práv, priznal mu finančné zadost'učinenie v sume 7 650 € a náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta, že postupom krajského stavebného úradu došlo k porušeniu jeho základného práva na prácu podľa čl. 35 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky podľa čl. 36 písm. a) ústavy, práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania podľa čl. 36 písm. b) ústavy, práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 ústavy a práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy, keď mu

odmietol vyplatiť plat za obdobie od 17. februára 2004 do 29. júla 2007 napriek právoplatnému rozsudku okresného súdu zo 6. decembra 2006, ktorým bolo okrem iného vyslovené, že štátnozamestnanecký pomer sťažovateľa ku krajskému stavebnému úradu trvá. Súčasne bola sťažovateľovi v uvedenom období odopieraná možnosť pracovať a byť za svoju prácu odmeňovaný, v dôsledku čoho bol podľa jeho tvrdenia narušený aj jeho súkromný život.

Je nepochybné, že postup krajského stavebného úradu v súvislosti s neplatným skončením štátnozamestnaneckého pomeru sťažovateľa a z toho vyplývajúcich platových nárokov mal sťažovateľ možnosť napadnúť žalobou na okresnom súde a toto právo aj využil. V oboch súdnych konaniach (v konaní o neplatnosť skončenia štátnozamestnaneckého pomeru a určenie, že štátnozamestnanecký pomer trvá, ako aj v konaní o náhradu platových nárokov) bol sťažovateľ ako žalobca úspešný, keďže rozsudkami všeobecných súdov konajúcich v jeho veci bolo právoplatne rozhodnuté, že jeho štátnozamestnanecký pomer trvá, a súčasne mu bola priznaná náhrada platu za obdobie od 16. februára 2004 do 29. júla 2007.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa už citovaného znenia čl. 127 ods. 1 in fine ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný

súd“). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Právo na prácu, právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky, právo na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe patria medzi také práva definované v čl. 51 ods. 1 ústavy, ktoré sú špecifikované v korešpondujúcich zákonoch, a domáhať sa ich ochrany je možné iba v medziach týchto osobitných zákonov a rozhodovanie o nich patrí do výlučnej právomoci všeobecných súdov. Uvedené platí tak pre nároky sťažovateľa, ktorých právnej ochrany sa v konaní pred všeobecnými súdmi už domohol, ako aj pre jeho prípadné ďalšie nároky, ktoré z nezákonného postupu krajského stavebného úradu môžu vyplývať.

Vzhľadom na to, že na preskúmanie postupu krajského stavebného úradu bol/bude v prvom rade povolaný okresný súd a následne na preskúmanie jeho postupu a rozhodnutia krajský súd, ktorého právomoc predchádza právomoci ústavného súdu, ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2011